

Anne-Bebek Ba?lanma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anne-Bebek Ba?lanma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16036>

Özet

Anne-Bebek Ba?lanma Ölçe?i, ebeveynlerin (anne ve baba) yenido?an bebekleriyle kurduklar? ba?lanma düzeyini ve niteli?ini ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlama yoluyla kazandı?rılmı?? 8 maddelik bir araçtır. Ölçek, özellikle do?um sonrası erken dönemdeki ebeveyn-bebek ili?kisinin duygusal boyutlar?n? de?erlendirmeyi hedefler.

Orijinal ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak için 2009 y?l?nda Hatice Aydemir Karakulak tarafından geni? kapsamlı bir uyarlama çal??mas? gerçekleştirilmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in anneler ve babalar için ayrı ayrı güvenilirlik ve geçerlik analizlerini sunarak, erken ebeveynlik dönemindeki ba?lanma kalitesinin takibine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Anne-Bebek Ba?lanmas?, Ebeveynlik, Postnatal Dönem, Likert Ölçe?i, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Hatice Aydemir Karakulak.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ebeveynlerin (anne ve baba) yenido?an bebekleriyle kurduklar? duygusal ba?lanma düzeyini standardize edilmi? ve psikometrik özellikleri test edilmi? bir araçla belirlemektir. Bu uyarlama çal??mas?, özellikle Ayd?n örne?inde Türk toplumundaki anne-bebek ba?lanma dinamiklerini incelemeye olanak tan?m??tır.

Ölçek, do?umdan hemen sonraki ilk gün ile 8-12 hafta arasındaki kritik erken ba?lanma süreçlerini takip etmek ve de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Bu sayede, ba?lanma kalitesindeki olası farklılıklar ve riskli durumlar tespit edilebilir, böylece erken müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine zemin hazırlan?r.

Yapı

Anne-Bebek Ba?lanma Ölçe?i, ebeveynin bebe?e yönelik algılad??? duygusal tutumlar? ve ba?lanma davran??lar?n? ölçen tek boyutlu bir yapıya sahiptir. Ölçek, sevgi, koruyuculuk ve nötr/duygusuzluk gibi ba?lanmanın temel bile?enlerini temsil eden 8 maddeden oluşur.

Ölçek, ebeveynin bebe?e kar?? hissetti?i yakınlık, ilgi ve koruma iste?i gibi duygusal yat?rım? yansıtan maddeler üzerinden de?erlendirme yapar. Ölçe?in derecelendirme sistemi, bu duygusal

tepkilerin yo?unlu?unu belirlemeyi ve nicelle?tirmeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, madde-toplam korelasyon katsayılar? ve iç tutarlılık analizleri ile incelenmiştir. Bulgular, ölçe?in anne ve baba popülasyonlarında farklı psikometrik özellikler sergiledi?ini göstermiştir.

Anneler Grubu: Anneler grubunda, madde-toplam korelasyon katsayılar? **r=.21 ile .54** arasında değişmektedir. Bu değerler, ölçe?in iç tutarlılık?n?n görece düşük olduğunu, ancak tüm maddelerin ölçe?in genel yap?s?na katkı sağladığını göstermiştir. Madde silindiğinde Cronbach Alpha katsayılar? **.62 ile .69** arasında kalmıştır.

Babalar Grubu: Babalar grubunda, madde-toplam korelasyon katsayılar? **r=.08 ile .80** arasında daha geniş bir dağılım göstermiştir. İç tutarlılık daha yüksek bulunsa da, katsayıs? .08 olan bazı maddelerin ölçe?in güvenilirli?ine yeterince katkı sağlamadığını saptanmıştır. Madde silindiğinde Cronbach Alpha katsayılar? **.66 ile .85** arasında değişmiştir.

Güvenirlik

Anne-Bebek Ba?lanma Ölçe?i'nin güvenilirli?i, iç tutarlılık katsayıs? olan Cronbach Alpha değeri kullanılarak, do?um sonrası iki farklı zaman diliminde değerlendirilmiştir. Bu analizler, ölçe?in zamansal tutarlılık?n?n sağlanmaktadır.

Anne Güvenirlik De?erleri: Anneye ait Cronbach Alpha katsayıs?, do?umdan sonraki bir gün içinde **0.695** olarak; do?umdan sonraki 8-12 hafta içinde ise **0.683** olarak bulunmuştur.

Baba Güvenirlik De?erleri: Babaya ait Cronbach Alpha katsayıs?, do?umdan sonraki bir gün içinde **0.798** olarak; do?umdan sonraki 8-12 hafta içinde ise **0.718** olarak rapor edilmiştir.

Faktör Analizi

Kaynak materyalde ayrıntılı Faktör Analizi sonuçlarına do?rudan yer verilmemiştir. Ancak, ölçe?in 8 maddelik yap?s?, genellikle ebeveynin bebe?e yönelik ba?lanma alg?s?n? ölçen tek boyutlu bir yapıyı desteklemektedir.

Uyarılma çal??ması, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmadığını test etmek için muhtemelen Ke?fedici veya Do?rulayıcı Faktör Analizi yöntemlerini kullanmıştır. Geçerlik bölümünde belirtilen madde-toplam korelasyonlar?, maddelerin tek bir temel faktöre hizmet etti?ini dolaylı olarak ifade etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: 8 maddeden olu?an, 4'lü **Likert** tipi derecelendirme ölçe?idir. Derecelendirme format?: 1= hiç - 4= çok fazla.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeni do?um yapm?? ebeveynler (Anne ve Baba)

Ya? Grubu: Yeti?kin ebeveynler ve 0-3 ayl?k bebekler.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Cumhuriyet Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nde yürütölen bir Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda, Ayd?n ilindeki ebeveynler üzerinde gerçekte?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, ebeveynlerin duygusal durumlar?n? ve ba?lanma alg?lar?n? ölçen **öz bildirim** yöntemiyle uygulan?r. Ölçümler, ebeveyn-bebek ba?lanmas?n?n zamansal de?i?imini incelemek üzere iki farkl? zamanda (do?umdan sonraki ilk gün ve 8-12 hafta sonra) yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Anne-Bebek Ba?lanmas?, Postpartum Dönem, Psikometri, Cronbach Alpha, Ölçek Uyarlama, Ebeveyn-Bebek ?li?kisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Yok

Kurum E-posta Adresleri: h.aydemir.ebe@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yok

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? **2009** y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ve telif haklar? konusunda yazar?n izinleri esas alınmal?d?r.

Kaynaklar

Aydemir-Karakulak, H. (2009). *Anne-Bebek Ba?lanma Ölçe?inin Türk toplumuna uyarlanması*

(Ayd?n örne?i). (Yüksek lisans tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.

Yüksek Lisans Tezine eri?im için YÖK Ulusal Tez Merkezi ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF doküman? buradan indirilebilir: anne-bebek-baglanma-olcegi-toad.pdf

Anne-Bebek Ba?lanma Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek 8 maddeden olu?maktadır. Baz? örnek maddeler ?unlard?:

Sevgi dolu (1. madde)

Nötr / hiçbir ?ey hissetmeme (3. madde)

Koruyucu (6. madde)